

Den Haag, 26 december 2022.

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties van TK en EK,

Laat ik er vooral heel duidelijk over zijn: de minister-president heeft heel mooi gesproken. In de kern van het verhaal komt het erop neer dat er een heel nette start is gemaakt met het normaliseren van de verhouding tussen het land Nederland en de nazaten van tot-slaaf-gemaakten in het koloniale verleden. En zoals de minister-president heel nadrukkelijk heeft gesteld: "*dit moment is een komma, geen punt*". Het is nu dan ook zaak om door te pakken.

Voor zover ik recht van spreken heb zou ik denken dat stap één toch zou moeten zijn dat de Caribische Nederlanders nu eens echt als echte, volwaardige Nederlanders beschouwd worden en dat een gelijkwaardig en wederzijds respectvol gesprek plaats kan vinden over "*hoe nu verder*".

Als ik zie en hoor hoe de regering Caribisch Nederland tegemoet treedt ben ik tot op heden niet onder de indruk. Sterker, met enige ophef maakt staatssecretaris Van Rij bekend dat de belastingvrije som omhooggaat maar als ik volgend jaar de CBS-brochure over Caribisch Nederland lees dan veronderstel ik dat de kloof tussen arm en rijk ten opzichte van voorgaande jaren wederom niet zal zijn verkleind; integendeel, nog steeds zal het rijkere deel ruim meer inkomen hebben dan het armere deel; in elk geval verhoudingsgewijs ruim meer dan in Europees Nederland het geval is. Het enige effect dat een verhoogde belastingvrije som schept is immers dat de overheid minder belastinginkomsten krijgt. De laagste inkomens merken weinig tot geen effect en de hogere inkomens houden netto meer over. Voor het bedenken van deze consequentie hoef je niet persé fiscalist te zijn. Zoals Kadushi (dossierkoninkrijksrelaties.nl) het al stelde: *de rijken worden rijker en de armen worden armer*.

In twee publicaties ¹ lees ik over hoe de nationale excuses zijn ontvangen op Sint Eustatius alsook hoe voortgang wordt geboekt met het aanpakken van de wetgeving voor de BES-eilanden. Uit zeer betrouwbare bron (op Sint Eustatius) is mij bekend dat beide publicaties in elk geval tot stand zijn gekomen zonder dat de Eilandsraad van Sint Eustatius er aan te pas is gekomen. *Hoe moet ik dit rijmen met de tweede alinea van deze brief?*

Wanneer komen er nu eens echt mensen langs die met een *oprecht* luisterend oor en een *werkelijk* constructieve houding (gezien vanuit de eilander), zonder direct een leidende gedachte die is gebaseerd op "*what is in it for me*".

Laat ik helder en objectief zijn. Ik zie ook wel (tot mijn eigen teleurstelling) dat de verschillende partijen op Sint Eustatius enige moeite hebben elkaar het licht in de ogen te gunnen. Voor "samenwerking" lijkt geen Stataans woord te bestaan. Deze bevinding laat echter onverlet dat het wel Nederlanders zijn die er wonen. Nederlanders zoals u en ik, maar toch in sociaal opzicht niet hetzelfde referentiekader kennen als u en ik. Het werken aan deze gelijkheid lijkt me een van de eerste stappen moeten zijn in het "*hoe nu verder*". Tegelijkertijd realiseer ik mij dat ik ten aanzien van dit "*hoe nu verder*" geen recht van spreken heb. Als in een respectvol en gelijkwaardig overleg door beide partijen (i.c. vertegenwoordigers van het eiland en vertegenwoordigers van de regering) anders wordt

¹ <https://bes-reporter.com/st-eustatius-urges-netherlands-to-not-move-too-fast-after-apology-for-slavery/> en <https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2022/12/22/wetgevingsoverzicht-comply-of-explain-bes-eilanden-naar-tweede-kamer/>

bevonden heb ook ik daarmee te leven. Maar dan zie ik als toeschouwer ook graag dat "Den Haag" een andere attitude aanneemt: meer empathisch, meer luisterend, minder sprekend, minder bepalend.

Tegelijkertijd geldt natuurlijk dat van Sint Eustatius mag worden verwacht dat er (een eilandbrede) input geleverd wordt aan de dialoog. Het is natuurlijk gemakkelijk verwijten maken aan "Den Haag" wanneer van die zijde een plan, of input anderszins, wordt geleverd, maar de *monoloog* wordt meer vanzelfsprekend een *dialoog* wanneer er aan de eilandelijke kant van het gesprek eendrachtig wordt gewerkt aan een visie op de toekomst (en op de relatie met "Den Haag").

Het lijkt me dat de eilandelijke bevolking in een townhallmeeting van gedachten wisselt, gericht op een gezamenlijke visie. Of de Eilandsraad die toch de gekozen volksvertegenwoordiging is. In elk geval *niet* de regeringscommissaris die - zie de vierde alinea - als een Haagse zetbaas haar eigen werkelijkheid schept en de Eilandsraad daarbij hoegenaamd geen rol laat spelen.

Als ik een bijdrage mag leveren aan het punt ter zake van comply-or-explain in de wetgeving, dan zie ik in de brief van de staatssecretaris negenenvertig (49) punten geïventariseerd waarop een actie moet volgen. Als ik langs een andere weg kijk (namelijk via wetten.overheid.nl) dan zie ik 576 wetten en regels die speciaal voor het BES-gebied gelden (150 wetten, 174 AMvB's en andere KB's, 231 ministeriële regelingen, 19 beleidsregels Rijksdienst en 2 Circulaires Rijksdienst); het lijkt me toe dat er nog een boel te saneren valt, ook na de initiële 49.

Mijn belangrijke en steeds weer terugkerende punt hierbij is dat al deze specifieke BES-aspecten bestaan bij de gratie van *wezenlijk andere omstandigheden dan in Europees Nederland én dat er goed overleg bestaat tussen de Eilandsraad en Den Haag over deze aangepaste BES-wetgeving (in plaats van het eenzijdig vaststellen zoals Den Haag dat zo graag doet).*

Mijn persoonlijke idee is dat er te gemakkelijk door Den Haag gesproken wordt over andere omstandigheden terwijl dat in werkelijkheid en in objectieve zin niet zo is (dit om de tweederangs status maar zo diep en zo lang mogelijk uit te nutten).

Graag wens ik u (wederom) veel standvastigheid, visie en kracht toe.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Cornelis Houtmanstraat 9-b,
2593 RD Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (t.b.v. SMS en WhatsApp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>

cc: *Nationale Ombudsman*